

PLEren XL. Osoko Bilkura Arantzazu, 2022ko azaroaren 30a

Okzitaniako presidentea,
Nafarroako Gobernuko presidentea,
Andorrako Gobernuko Kanpo Arazoetako ministroa, Mugaz gaindiko lankidetzarako Andorrako erakundeko presidente gisa,
Akitania Berriko presidentea,
Aragoiko Gobernuko presidentea,
Kataluniako Generalitateko presidentea,
Eusko Jaurlaritzako lehendakaria, azken hori
Pirinioetako Lan Elkartearen Partzuergoaren (PLE) lehendakari gisa.

Osoko Bilkuran bildu dira 2022ko azaroaren 30ean, ARANTZAZUN (Oñati, Gipuzkoa):

Osoko Bilkura pozik dago berrogeigarren bilera egiteagatik eta PLEk egin duen lanagatik, eta aintzat hartu du aurreko guztien lana.

Gertaera bikain hau PLEko kideen borondatea berresteko aukera bat da, hala, mugaz gaindiko lankidetzaren eredugarri hori indartzeko eta bere lurraldeetako biztanleen zerbitzura egoten jarraitzeko.

Europar Batasunean hurbiltasunaren, parte-hartzearen, lankidetzaren eta integrazioaren balioen aldeko apustua egiten jarraitzeko aukera ere bada.

Lau hamarkada hauetan mugarri garrantzitsuen lekuko izan gara. Azkenaldiko mugarri aipagarrien artean daude, besteak beste, PLE INTERREG-POCTEFA programa kudeatzeko agintaritzaren izendatu izana; Klima Aldaketaren Pirinioetako Behatokia sortu eta sendotzea; Pirinioetako Estrategia (2018-2024); Klima Aldaketaren Estrategia; Pirinioetako Lurzoruen Aliantza (ASPIr), eta larrialdi medikoei buruzko mugaz gaindiko akordio aitzindariak, Espainiako eta Frantziako osasun-ministerioek oraindik onartu ez dituztenak.

Baina aurrerapen nabarmen horiek ez gaituzte aldentzen gaur egun Europak dituen erronka ugarietatik. Ildo horretan, Osoko Bilkura oso kezkatuta dago Ukrainako gerrarekin. Horrek bezala krisi energetikoak, klima-aldaketak eta pandemiaren ondorioen tratamenduak ere, EBk modu bateratu eta solidarioan erantzutea eskatzen dute.

Osoko Bilkurak konfiantza eta babesa eman die Europar Batasunak hartutako neurriei, eta berretsi egin du Ukrainari elkartasuna erakustearen aldeko eta Errusiako Federazioak 2022ko otsailean hasitako erasoaren aurkako Adierazpena. Aldi berean, gaitzetsi egin du energia-hornidura gerrako arma gisa erabiltzea. Beraz, PLEk eta bere kideek energia-trantsizioa bizkortzeko konpromisoa hartzen dute.

Babestu eta onartu egin ditu klima-aldaketari buruzko COP27 bileran hartutako erabakiak (Egipton egin zen bilera, azaroaren 6tik 18ra), anbizio handiagoak eta zehatzagoak izatea nahiko balu ere. Orobat, Nazio Batuen Mendiatarako Aliantzaren esparruan egindako ahaleginekin jarraitzea animatzen dugu, mendi-eremuek klima-aldaketaren eraginen aurrean duten kalteberatasuna agerian uzteko.

Osoko Bilkurak uste du, ikuspegi partekatu batetik eta ekintza-batasunaren bidez, Europar Batasunak erronka horiek gainditzen lagundu ahal izango duela.

PIRINIOETAKO LAN ELKARTEAK «ARANTZAZUKO ADIERAZPENEAN» HARTUTAKO ERABAKIAK, XL. OSOKO BILKURAREN HARIRA

PLEren Osoko Bilkura:

- Bere lurraldeetako gizarte zibilarekiko eta herritarrekiko konpromisoa berretsi du. Bere herritarren ongizateak eta mugaz gaindiko espazioaren ezaugarri sozial, kultural, linguistiko eta ekonomiko bereizgarrien balorazioak erabakien erdigunean egon behar dute.
- Europako Batzordeari eskatu dio Mugaz Gaindiko Lankidetzako Europako Mekanismoaren (MGLEM) inguruan sakontzen eta adostasunak bilatzen jarraitu dezala, baita bere *b-solutions* ekimena gauzatzen ere, mugaz gaindiko lankidetzan dauden lege- eta administrazio-oztopoak konpontzeko.
- Adierazi du ez duela begi onez ikusten duela urtebete baino gehiago Pirinioetako mugako zortzi pasabide itxi izana, horrek kalte egiten baitie mugaz gaindiko herritarrei. Gainera, erabaki horrek Schengengo Hitzarmenaren xedea urra lezake.
- Pozik agertu da Europar Batasuneko Kontseiluak 2022ko ekainaren 21ean Andorraren eta Europar Batasunaren arteko elkartze-akordioaren negoziazioen inguruan atera zituen ondorioengatik, eta aitortu du garrantzitsua dela ondo zehaztutako ibilbide-orri batean oinarrituta lan egitea, negoziazioak 2023. urtea amaitu baino lehen amaitzeko.
- Pirinioez gaindiko interkonexio-azpiegiturak garatzeko estatuarteko negoziazioak babesten ditu. Azpiegitura horiek energia-horniduraren jatorriak dibertsifikatzen lagunduko dute, bai eta deskarbonizazioa sustatzen ere, energia-iturri berriztagarriak erabiliz, hala nola hidrogeno berdea eta biometanoa. Era berean, eskualdeek eta autonomia-erkidegoek erabakitzeko prozesuan parte ahal izatea eskatzen du.
- Deitoratu du Europako Batzordeak Europa barneko garraio-sareak (TEN-T) berrikusteko egin duen proposamenak Ipar Itsasora eta Baltikora birbideratzea Ukrainara doazen korridoreak, eta ez Mediterraneora. Hori dela eta, Frantziako eta Espainiako gobernuei apustu irmoa egiteko eskatu die, Europako hego-mendebaldeko interesen aldeko konfigurazioa aldarrika dezaten.
- Pirinioez gaindiko lankidetzaren protokolo bat bultzatzeko konpromisoa hartu du, hidrogeno berriztagarria sustatzeko, hidrogenoaren ekonomia hedatzeko mugaz gaindiko espazio bat sortze aldera, lurraldeen posizionamendua indartuta eta Estatuko eta Europako estrategietan ezarritako deskarbonizazio-helburuak lortzeko aukera emanda.
- Klima Aldaketaren Pirinioetako Behatokiak Klima Aldaketaren Pirinioetako Estrategia hedatzen jarraitzearen aldeko apustua egiten du, 2030eko Plan Eragilea onartuta.
- Gazteriarekiko konpromisoa duela adierazi du, eta, horrekin lotuta, Hondarribian (EAE) egindako Gazteriaren Pirinioez gaindiko II. Foroaren arrakasta ospatu du. Foro horren helburua Pirinioetako 7 lurraldeetan gazteen eta erantzukizun politikoak dituzten pertsonen

arteko elkarrizketa sustatzea da, eta bereziki 2022. urtean sendotu da, Gazteriaren Europako Urtean, alegia.

- Pozik agertu da Europako Batzordeak 2021-2027 aldirako POCTEFA programa onartu berri duelako. Programa horrek Feder aurrekontua nabarmen handitzea aurreikusten du (243 milioi euro), eta lehen proiektu-deialdia 2023rako aurreikusita dago.
- 2021-2027 aldirako POCTEFA programaren izaera berritzailea nabarmentzen da, bereziki 5. helburu politikoaren bidez («Herritarrengandik hurbilago dagoen Europa»). Gainera, mugaz gaindiko eremuetan abiarazitako partaidetza-prozeduren balorazioa positiboa da, maila anitzeko gobernantza-eredu gisa.
- Zorionak eta eskerrak eman dizkie Nouvelle-Aquitaine-Euskadi-Nafarroa eta Pirinioak-Mediterraneo euroeskualdeei eta Pirinioak-Pyrénées MLEtari, Pirinioetarako mikroproiektuen deialdian elkarlanean aritzeagatik, bai eta PLErekin batera 2021-2027 aldirako POCTEFAren 5. helburu politikoa garatzeko garaian izango dute garrantziagatik.
- Mugaz gaindiko lankidetzaren indartzeko beharra berresten du, funtsezko tresna baita mugaz gaindiko herritarren beharrei eta egungo trantsizio energetiko, digital eta sozialeko erronkei erantzuneko dien kohesio-politika garatzeko.
- Azkenik, eskerrak eman dizkie programako erakundeei, egindako lanarengatik, eta Europako Batzordearekin izandako lankidetzaren onaren nabarmendu du.

Alain Rousset jauna

Francisco Javier Lambán Montañés jauna

Pere Aragonès i Garcia jauna

Carole Delga andrea

María Chivite Navascués andrea

Maria Ubach Font andrea

Iñigo Urkullu Renteria jauna